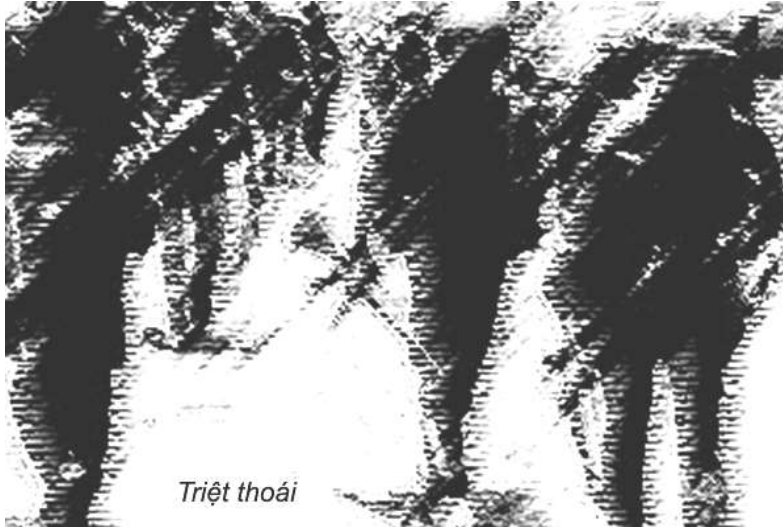

Hành Quân Triệt Thoái

Giang Văn Nhân SQHQHL/TĐ5TQLC

Triệt thoái

Lữ Đoàn 147 TQLC bố trí Tiểu Đoàn 4 tiếp nối với Tiểu Đoàn 7 đang tăng phái cho Lữ Đoàn 1 Kỵ Binh từ Động Lâm, rồi bắt tay với Tiểu Đoàn 5, trải dài qua ấp Cổ Bi, theo bờ sông phía Đông, dọc xuống phía Nam sông Bò, tiếp theo là Tiểu Đoàn 3, hai đại đội đóng chốt bên bờ Tây, tới các cao điểm từ núi Bàn kéo dài về hướng Đông Nam thuộc quân Hương Trà, bắt tay với đơn vị của Sư Đoàn 1 Bộ Binh.

Đọc nhật ký hành quân của tiểu đoàn, Thảo biết được tình hình và suy đoán là địch quân đã mở những cuộc tấn công vào tuyến phòng thủ trên các cao điểm. Từ sau Hiệp Định Paris 1973, Trung Tướng Ngô Quang Trưởng Tư Lệnh Quân Đoàn I đã dùng hai đơn vị tổng trừ bị của QLVNCH là Nhảy Dù và Thủy Quân Lục Chiến rải mỏng, đóng chốt mặt đối mặt với địch quân. Họ là hai đơn vị nòng cốt và lưu động khắp bốn vùng chiến thuật, nay bị bó chân, và trở thành bị động.

Miền Nam do sức ép của Đồng Minh phải ký và tôn trọng Hiệp Định, vì thế chỉ phòng thủ và chống trả khi địch tấn công, binh sĩ trên tuyến đầu mệt mỏi. Trong lúc đó CSBV được sự hỗ trợ của khối CS, dùng Hiệp Định làm bình phong, tăng cường quân đội, mở đường xuôi Nam để vận chuyển người, vũ khí, đạn dược, lương thực. Địch đưa các đơn vị địa phương trên phòng tuyến, chủ động di chuyển các đơn vị chủ lực để tập trung tấn công vào các vị trí chốt QLVNCH.

4 giờ sáng ngày 8 tháng 3 năm 1975 CSBV đã pháo kích liên tục các vị trí của Tiểu Đoàn 4 TQLC để cầm chân, rồi ồ ạt tấn công cao điểm 51 do một trung đội trấn giữ. Sau những cố gắng đẩy lui các đợt tấn công dữ dội, trung đội trưởng cùng một số mũ xanh đã hy sinh, số anh em còn lại triệt thoái về phía sau và ngọn đồi bị tràn ngập.

Khối cộng sản tiếp tục ồ ạt đưa vũ khí tối tân cho CSBV trong khi đó Đồng Minh Hoa Kỳ viện trợ nhỏ giọt, người lính sau khi tác xạ phải phải thu nhặt vỏ đạn để hoán đổi, mặc dù không quân oanh kích rất hạn chế, cùng pháo binh cơ hữu yểm trợ theo chùng mực, Tiểu Đoàn 4 cũng chiếm lại ngọn đồi. Quân CSBV tiếp tục tấn công nhưng đều bị đẩy lui.

Sáng ngày 15 tháng 3, Trung Tá Lê Bá Bình Tiểu Đoàn Trưởng Tiểu Đoàn 6 vào thăm vị trí, ông quan sát địa thế rồi bắt tay từ già. Kế hoạch hoán đổi vị trí bị hủy bỏ, TĐ6 được lệnh cùng với LĐ 369 thay thế vùng trách nhiệm của Nhảy Dù trong Đà Nẵng.

Ngày 21 tháng 3 Thảo về họp tại BCH Lữ Đoàn 147 có Đại Úy Nguyễn Văn Thạch SQHQHL/TĐ3, Đại Úy Nguyễn Minh Trí SQHQHL/TĐ4, và Đại Úy Lê Tự Hào SQHQHL TĐ2/PB, Thiếu Tá Minh Trưởng Ban 3 Lữ Đoàn 147 cho biết tình hình tổng quát, Liên Đoàn 14 BĐQ đã cho thay thế tuyến của Tiểu Đoàn 7 TQLC và hiện tại chỉ còn

Lữ Đoàn 147 cùng với Lữ Đoàn 1 Kỵ Binh của Đại Tá Nguyễn Xuân Hùng, Liên Đoàn 14 BĐQ của Trung Tá Vương và các đơn vị ĐPQ tỉnh Quảng Trị và Thừa Thiên. Dân chúng cũng bắt đầu bỏ nhà cửa tản cư sau ngày hai Lữ Đoàn 369 và 258 TQLC di chuyển vô Đà Nẵng, hiện tại vị trí phòng thủ của Lữ 147/TQLC không thay đổi. Trên đường về, địch pháo kích vào cầu An Lỗ nhưng chỉ nổ rải rác chung quanh, dân chúng gồng gánh cố gắng chạy thoát khi nghe tiếng depart, nhiều người ngã té nhào và vật dụng lăn lóc trên mặt đường.

Ngày 23 tháng 3, các đơn vị rút khỏi phòng tuyến phía Bắc, sau đó Lữ Đoàn 1 Kỵ Binh triệt thoái qua An Lỗ. Tiểu Đoàn 130 ĐPQ Thừa Thiên đang bố trí trên phòng tuyến với TĐ4/TQLC cũng rút lui theo. Trong tình thế đó, TĐ4 được điều động về làm nút chặn, giữ cầu An Lỗ và bố trí phòng tuyến phía Đông sông Bồ. Cánh B của TĐ5 lui về bờ Đông cầu sắt xe lửa, vị trí chốt của hai đại đội Tiểu Đoàn 3 bên kia bờ sông cũng triệt thoái. Kể từ giờ phút này, bờ Tây sông Bồ tới Quảng Trị đã bỏ ngõ.

Vào xế chiều, sau khi pháo kích dữ dội vào các vị trí chốt khu vực Tiểu Đoàn 5, CSBV từ bên bờ Tây bắt đầu tấn công vào tuyến phòng thủ Đại Đội 2 của Đại Úy Trần Văn Loan. Mùa này nước sông Bồ xấp xỉ thấp, có nhiều chỗ đi bộ qua được, địch đã có chủ đích nên cho đơn vị ồ ạt vượt sông. Chốt của hai trung đội bên trái bị vỡ, Đại Úy Loan điều động phản kích, nhưng sau đó anh bị thương. Thiếu Tá Phạm Văn Tiền chỉ định Trung Úy Lê Bá Khánh chỉ huy Đại Đội 2, đồng thời điều động Đại Úy Nguyễn Văn Hai Đại Đội 4 phối hợp chặn đứng sự tung thâm của quân CSBV và tăng cường giữ vững phòng tuyến. Trong cuộc phản kích, Thiếu Úy Nguyễn Lân Trung Đội Trưởng hy sinh, thời gian này không có phi cơ quan sát bao vùng cũng như không yểm, chỉ còn pháo binh cơ hữu yểm trợ nhỏ giọt.

Sáng ngày 24 tháng 3, Thiếu Tá Ngô Thành Hữu Tiểu Đoàn Phó chỉ huy đơn vị hỗn hợp gồm thiết giáp cùng một đại đội của TĐ4, một đại đội của TĐ3 tiến chiếm lại vị trí. Sau buổi họp ban chiều tại BCH Lữ Đoàn, trên đường trở về Thiếu Tá Phạm Văn Tiền gọi Thảo ban lệnh cho các đại đội chuẩn bị sẵn sàng, các đại đội trưởng về họp gấp tại bộ chỉ huy tiểu đoàn.

Xe vừa dừng lại, tiểu đoàn trưởng trao cho Thảo xấp bản đồ rồi bước vội vào trung tâm hành quân. Trong phòng họp có mặt đầy đủ gồm tiểu đoàn phó, các đại đội trưởng, sĩ quan tham mưu tiểu đoàn cùng sĩ quan tiền sát viên. Thiếu Tá Tiền nói:

- Lữ Đoàn cho biết toàn bộ các đơn vị triệt thoái khỏi Quảng Trị và Huế để qua phía Nam đèo Hải Vân. Riêng Lữ Đoàn 147 đêm nay rút lui về Thuận An có tàu hải quân đón. Cần trang bị nhẹ, mang theo lương thực, gọn gàng để di chuyển xa, vũ khí nặng như súng cối, đại bác không giật phải phá hủy.

Thiếu Tá Tiền lướt nhìn nét sừng sờ hiện trên các gương mặt trong phòng họp, ông tiếp lời:

- Khi có lệnh phải di chuyển thật nhanh, thứ tự Đại Đội 1 Đại Úy Hồ Văn Chánh, rồi Đại Đội 2 Trung Úy Lê Bá Khánh, Đại Đội Chỉ Huy Trung Úy Nguyễn Văn Ngành sẽ theo đường xe lửa ra Quốc Lộ 1, kế tiếp là Đại Đội 3 Trung Úy Kien Pek, Đại Úy Nguyễn Văn Hai cùng Đại Đội 4 bảo vệ mặt hậu.

Các đại đội trưởng trở về vị trí và cho biết tất cả đã chuẩn bị xong. Lệnh mới nhận từ lữ đoàn, Thiếu Tá Tiền cho các đại đội thi hành theo kế hoạch ngay lập tức. Thảo vội vã thông báo Thiếu Úy Phan Văn Đông chỉ huy trung đội đóng chốt cạnh TĐ3 phải liên lạc với họ và di chuyển ngay.

Trên Quốc Lộ 1, thiết giáp M41 đang cháy đỏ tỏa ánh sáng nhảy múa trên mặt lộ, lác đác vài anh lính ĐPQ gồng gánh, diu dắt cả gia đình, hầu hết là quân nhân TQLC đơn vị cuối cùng ở phía Đông sông Bồ. Thiếu Tá Phạm Văn Tiền cùng hai hiệu thính viên trên chiếc xe jeep chạy xuôi ngược để điều động đơn vị. Thảo di chuyển theo đại đội chỉ huy có máy truyền tin để theo dõi và liên lạc trong nội bộ tiểu đoàn.

Sau Hiệp Định Paris 1973, tuyến phòng thủ TQLC là những chốt nhỏ liên kết nhau, người lính tổng trừ bị sinh hoạt như bị giam hãm tù túng, lúc nào cũng ở trong trạng thái bị động, mà đêm nay các tiểu đoàn phải di chuyển gần 40 cây số để đến điểm tập trung, quả là một cố gắng phi thường.

Từ An Hòa tới cầu Giã Viên một số người dân vào dọn sạch các nhà đã tản cư, đèn đường khu phố thương mại Trần Hưng Đạo còn cháy sáng, chợ Đông Ba chìm trong bóng tối, trong không gian vắng lặng đó chỉ còn âm vang của lá quốc kỳ VNCH bay phất phới trên kỳ đài Phú Vân Lâu và bước chân vội vã của đoàn quân. Trên cầu Trường Tiền, Thảo quay nhìn lại cảnh vật với tâm trạng chua xót trong giây phút tự do sau cùng của cố đô Huế.

Triệt thoái Cao Nguyên, nay thượng cấp ban lệnh rút bỏ hai tỉnh địa đầu giới tuyến, Thảo ra vùng hoả tuyến nhằm tính được mấy lần vào thăm Huế, kỷ niệm trên đầu ngón tay mà còn cảm thấy ray rức, hướng chi những ai sinh trưởng tại đây. Qua khỏi đập đá cảnh tượng càng thêm đau lòng, xe dân sự, quân xa vút bỏ dọc theo đường ra biển Thuận An. Hầu hết lính TQLC sinh sống ở miền Nam nên vẫn tiếp tục tiến bước một số ít ở địa phương già từ đơn vị mong tìm gặp thân nhân.

Rời trại Yết Kiêu vào cuối năm 1967, Nguyễn Văn Bài TĐ6 hy sinh trong Tết Mậu Thân, Nguyễn Văn Hào TĐ4 tại Cần Thơ, Đào Duy Chàng TĐ3 gần nhà thờ đất sét Chương Thiện, Nguyễn Trúc Tuyền TĐ5 loại 2, cấp độ 80% phải giã từ vũ khí. Bao thăng trầm bạn cùng khóa bây giờ gặp Nguyễn Trí Nam Thiếu Tá Tiểu Đoàn Phó TĐ4 đang điều quân tại ngã ba Dương Nổ. Do chạy đua với thời gian nên Thảo và Nam chỉ biểu lộ bằng nụ cười thật tươi (may mắn), và bàn tay siết chặt (sức khoẻ). Nam nhanh nhẹn như sóc phóng thẳng vào bóng tối.

Tiểu Đoàn 5 rẽ vào con đường làng 552 lặng lẽ qua thôn Chiết Bi về Phú Mỹ. Tâm trạng đau buồn nên không ai mở miệng, chỉ nghe tiếng va chạm nhẹ của băng đạn, thỉnh thoảng vài con chó tru theo tiếng chuông chùa vang vọng trong đêm khuya.

Mặt trời thức giấc từ từ chỗi dậy, mồ hôi lấp lánh ánh bình minh trên gương mặt người lính chiến. Đến chợ Diên Đại mọi người thắm mệt.

- Cố gắng lên, còn vài cây số nữa thôi.

Đoàn quân tiếp tục nối đuôi đi về hướng Bắc cuối cùng đến được Mũi Hàn. Trút bỏ ba lô, một số anh chạy thẳng xuống tắm cho ướt cả thân hình, số còn lại đến bên bờ khom lưng dùng hai lòng bàn tay bụm gọn nước rồi hất tung thẳng vào mặt. Gió cùng hương vị mặn của biển cả làm mọi người thêm sức mạnh. Ghe xuồng được sử dụng chở TQLC qua Đàm Hà Trung thời gian cũng mười phút, dân chúng sống chung quanh Thuận An gồng gánh theo chân đoàn quân về bãi tập trung ở trước

mặt, nhìn theo sóng biển, một tàu Hải Quân thả neo quá xa bờ cát, mọi người reo vui, trút bỏ bao suy tư đeo đẳng từ tối hôm qua.

Trời có gió và biển động mạnh, nhấp nhô ghe gò chở đầy dân và lính, những cái đầu bên mấy chiếc phao nổi trôi lên, sụp xuống theo sóng nước, vài chiếc bị sóng đẩy ngược vào bờ hoặc lật chìm, tình huống này tự lo liệu lấy thân vì mọi người tìm cách vượt thoát, không màng đến bất cứ ai.

Thiếu Tá Tiên cho lệnh tiểu đoàn bung rộng bố trí hướng Tây Bắc, tiểu đoàn phó và các đại đội trưởng về họp. Hôm qua 5 giờ chiều nhận lệnh hành quân triệt thoái, bây giờ 10 giờ sáng đến đầy đủ tại điểm tập trung, tiểu đoàn vui mừng đã hướng dẫn số anh em còn lại 564 người đến vị trí tập trung thành công. Thảo trải rộng bản đồ trên mặt đất, Thiếu Tá Tiểu Đoàn Trưởng trình bày:

- Ngày hôm qua tôi nhận lệnh lữ đoàn là tiểu đoàn hành quân triệt thoái khỏi tuyến sông Bồ về Thuận An. Lệnh rất ngắn gọn vì thời gian cấp bách, tuy nhiên tôi mới nhận lệnh Hành Quân từ Đại Tá Nguyễn Thế Lương Lữ Đoàn Trưởng LĐ 147/TQLC như sau

LỆNH HÀNH QUÂN

Nhiệm vụ:

LĐ 147/TQLC sẽ triệt thoái khỏi Huế để vào Đà Nẵng.

Tình hình

Địch: Từ Quảng Trị truy kích theo hướng Hương Điền.

Từ Bastogne, Bạch Mã truy kích theo hướng Đông.

Bạn: LĐ 468/TQLC trên đèo Hải Vân.

Lực lượng duyên hải của Hải Quân.

Thi hành

LĐ 147/TQLC sẽ tuần tự lên tàu hải quân tại bãi bốc. Thứ tự BCH/LĐ bao gồm TĐ2/PB, Viễn Thám..., TĐ4, TĐ3, TĐ5 và TĐ7.

TĐ7/TQLC Thiếu Tá Phạm Cang Tiểu Đoàn Trưởng, với quân số và trang bị thật đầy đủ nhất sẽ phòng thủ Đông Nam từ bờ biển tới đầm Thủy Tú rồi bọc lên hướng Tây.

TĐ5/TQLC Thiếu Tá Phạm Văn Tiền Tiểu Đoàn Trưởng sẽ phòng thủ hướng Tây Bắc từ bờ biển kéo tới đầm rồi bọc xuống hướng Tây.

TĐ3/TQLC Thiếu Tá Nguyễn Văn Sử Tiểu Đoàn Trưởng sẽ bố trí hướng Tây dọc theo đầm.

TĐ4/TQLC Thiếu Tá Đinh Long Thành Tiểu Đoàn Trưởng, bảo vệ bãi bốc, tập trung dân và các quân nhân không rõ đơn vị.

Yểm trợ, tiếp vận:

Không có không yểm, hải yểm, pháo binh cũng như tiếp tế.

Thời tiết: Trời tốt, tầm quan sát xa cho ta và địch, biển động. Trăng tròn, nước thủy triều cao nhất vào gần nửa đêm và gần trưa. Tàu sẽ vào bốt lúc 9 giờ tối, trong thời gian nước triều đang lên và nước sẽ đứng yên khoảng hai giờ. Mỗi tàu LCU sẽ chở được 400 binh sĩ trang bị đầy đủ.

Sau buổi họp, Thiếu Tá Ngô Thành Hữu Tiểu Đoàn Phó TĐ5 đã phối hợp với Đại Úy Ngô Hữu Đức Tiểu Đoàn Phó TĐ3 rải quân phòng thủ. Tuyến phòng thủ bảo vệ bãi bốc thật lý tưởng, bãi cát trắng cùng ánh trăng có thể phát hiện quân địch từ xa. Đầm nước rộng, muốn qua phải cần hai mươi phút, với sự suy đoán này, đơn vị cuối cùng rút nhanh xuống tàu, địch cũng không bám theo được mà tấn công.

Đến giờ hẹn, các chiếc LCU ủa vào, từng toán TQLC nhanh nhẹn xuống tàu, dân và lính đơn vị bạn cũng phân tán lên theo. Chiếc đầy quân đóng bưng lui ra thì chiếc khác ủa vào nhịp nhàng. TĐ5 bố trí hướng Tây Bắc, TĐ7 bố trí hướng Đông Nam, chiều rộng của bãi bốc gần hai cây số, nên sẽ có 1 chiếc LCU cập vào khu vực của TĐ5 và 2 chiếc LCU vào khu vực của TĐ7, đồng loạt hai tiểu đoàn sẽ triệt thoái xuống tàu ngay lập tức. Không còn có khả năng yểm trợ nào của không quân, pháo binh cũng như hải quân, nên cả hai tiểu đoàn trưởng cho tập trung hết xạ thủ M79, mỗi tiểu đoàn được hai mươi bốn khẩu súng phóng lựu cùng đạn dược. Toán người này sẽ bố trí sát bãi bốc của tiểu đoàn mình, họ được chia làm hai nhóm, mỗi nhóm mười hai người. Trong trường hợp địch bám sát, các đơn vị phía trước phải đoạn chiến để rút lui thì từng nhóm sẽ bắn M79 rải rộng làm hàng rào cản. Nhóm này bắn xong và lấp đạn vào nòng thì nhóm kia bắn. Từng loạt mười hai đầu đạn M79 sẽ nổ liên tục, với sự sát hại khốc liệt của M79 chắc chắn làm địch chùn bước và anh em nhanh chóng lên hết trên tàu. Nhóm người này dù ở trên các chiếc LCU cũng tác xạ M79 cho đến lúc tàu đã rút xa bờ biển.

Toàn bộ hai tiểu đoàn đã an toàn rời bãi bốc. Trong khoang tàu, những người lính tựa bên nhau ngủ vùi sau gần 36 giờ thức trắng. Thảo dựa lưng bên thành tàu, mắt nhìn bầu trời xanh, mí mắt từ từ khép lại.

*****

Tiếng nổ lớn làm Thảo thức giấc, ánh sáng bên ngoài len qua khe hở vào khoang ghe, trước mắt Thảo, Thiếu tá Phạm Văn Tiền Tiểu Đoàn Trưởng TĐ5, Đại Úy Lê Tấn Ngọc Sĩ Quan An Ninh Tỉnh Báo, Trung Sĩ Đức Hạ Sĩ Quan Tiếp Liệu hành quân, Hạ Sĩ Nhất Nguyễn Văn Thi tự Thi chín ngón, Hạ Sĩ A Ty và hai quân nhân Đại Đội 1.

Thảo thoáng hiểu mình đã trải qua giấc mơ mà cuộc hành quân triệt thoái nếu cấp chỉ huy thật sự dốc lòng vì anh em, cho phòng thủ bảo vệ bãi bốt quân, có kế hoạch tầu vào đón thì sẽ thành công tốt đẹp như mọi người mong muốn. Nhưng kỳ vọng này không bao giờ trở thành hiện thực.

Tám người trên gò sẵn sàng vũ khí trên tay, bên ngoài địch bắt loa kêu gọi:

- Các anh bị chúng tôi bao vây, hãy ném hết tất cả súng và đạn xuống nước.

Trung Sĩ Đức với đạn phóng lựu M79 lên nòng, nhìn qua khe hở giọng khản khản:

- Đại Bàng để em bắn bẻ ghe tụi nó đi.

Hạ Sĩ A Ty tay trên cò súng M16 mắt rung rung tức tối:

- Ông Thầy, em không muốn bị bắt đầu, thả sống chết với tụi nó.

Theo những khe sáng, Thảo nhìn cảnh vật chung quanh, chiếc gò nằm trong đám lầy cách bờ đất khoảng hai trăm thước, hướng về đầm có ba chiếc ghe Việt Cộng, một chiếc chéch nơi đầu mũi, một chiếc xa về sau lái và một chiếc bên hông. Chiếc này đã phát hiện nên ném beta xuống nước gây sự chú ý để đồng bọn đến tăng cường. Tất cả chiếc ghe của họ đều cắm cờ MTGPMN, trong khi chiếc gò của Thảo thì không có. Tiếng loa lại kêu gọi:

- Các anh bị bao vây rồi, hãy ném tất cả súng và đạn xuống nước ngay.

Trong hoàn cảnh này, sự chống cự chắc chắn sẽ là mục tiêu cho ba chiếc ghe địch tiêu diệt. Thiếu Tá Tiền cho lệnh anh em mở cửa khoang rồi cùng ném hết tất cả vũ khí xuống đầm. Mọi người bị dẫn vào một phòng trống của trường học và bộ đội đến xét hỏi về đơn vị, cấp bậc, chức vụ, địa chỉ. Tại đây có Đại Úy Thanh SĐ1/BB, vì là sĩ quan nên bộ đội CS chụp hình và lấy khẩu cung có thu âm. Thảo nhìn chim bay trên bầu trời, nghe tiếng máy nổ của máy chiếc gò qua lại trên đầm, khoảng trời nước bao la mà nguyên cả một lữ đoàn tổng trừ bị, phải nghẹn ngào tức tối đánh mất tự do cho chính cá nhân mình và cho cả những người dân trốn chạy cộng sản...

Thảo nhớ lại đoạn đường triệt thoái đến bãi tập trung chỉ ba ngày hôm trước, lúc đó Đại Tá Nguyễn Thế Lương Lữ Đoàn Trưởng LĐ 147/TQLC không hiểu tại sao và suy nghĩ gì khi ông ra lệnh tất cả các quân nhân đứng xếp hàng theo từng tiểu đoàn tại bãi biển và chờ đợi.

Cảnh tượng này giống như các đại đội tập hợp chỉnh tề tại sân của doanh trại tiểu đoàn vào mỗi sáng Thứ Hai, để làm lễ thượng kỳ và chào cờ mỗi khi đơn vị về hậu cứ. Cùng hình ảnh tập trung cả một đoàn quân, nhưng hoàn cảnh hoàn toàn trái ngược. Ngày đó ở hậu cứ an toàn, tâm hồn binh sĩ thư thái, bây giờ chung quanh là địch quân, lòng mọi người bồn chồn, nôn nóng như ngồi trên đống lửa. Từ trưa cho đến xế chiều, anh em hết đứng rồi lại ngồi, di chuyển từng chập theo chân BCH/LĐ.

Hôm nay lần đầu tiên trong binh nghiệp, người lính mới thấy hai ngàn năm trăm quân nhân trực thuộc LĐ147/TQLC tập trung sắp hàng tại bãi biển, trong lúc bốn bề không còn sự hiện diện của chính quyền Việt Nam Cộng Hòa. Ta trang bị nhẹ để vượt đường dài gần 40 cây số đói và mệt, địch với hỏa lực đầy đủ, thực phẩm, molotova và quân xa của ta bỏ lại đang truy kích sau lưng từ ba hướng Bắc, Tây và Nam. Hướng Đông là biển cả, tầu hải quân thì nằm bất động ngoài xa (tâm hòa tiền), mỗi giây phút trôi qua là giây phút quý báu để được tồn tại.

Trong lúc một số dân chúng và binh lính không người chỉ huy, đang cố gắng tìm mọi cách để ra tầu, tạo nên cảnh hỗn loạn, thì ngược lại anh em TQLC vẫn đứng trong hàng, di chuyển qua rồi di chuyển lại, trong hoàn cảnh này mới hiện rõ cái giá trị tinh thần của "Danh Hiệu" Binh Chủng Thủy Quân Lục Chiến. Anh em có thể bỏ hàng ngũ để tự vượt thoát, một số anh là cư dân sống vùng biển, là nông dân vùng sông rạch đồng bằng sông Cửu Long, có người từng phục vụ đơn vị người nhái của hải quân, có anh được huấn luyện bơi lội lúc còn cấp sách, mặc dù lòng ai cũng nóng như lửa đốt nhưng vẫn cùng đứng sát bên nhau chờ đợi.

Ánh hoàng hôn ở chân trời dụi tắt nụ cười trên môi, hết rồi bao hy vọng lúc ban trưa. Các tiểu đoàn nhận lệnh Đại Tá Nguyễn Thế Lương Lữ Đoàn Trưởng bung ra bố trí thành tuyến phòng thủ đêm, nhưng quá trễ địch quân đã bám sát lữ đoàn từ hướng Tây và Tây Bắc, trong lúc các tiểu đoàn phó đang phối trí rải quân thì địch pháo kích và nổ súng, hai chiếc M113 từ phía sau chở lính TQLC phóng nhanh lên tuyến, đạn đại liên trên xe bắn trả mãnh liệt, Thiếu Tá Nguyễn Trí Nam và Đại Úy Tô Thanh Chiêu của TĐ4/TQLC hy sinh trên dãy đồi cát.

Giờ phút này các đơn vị chỉ còn phòng thủ, không có khả năng tấn công mở rộng vòng đai bảo vệ an toàn cho bãi bốt quân. Anh em san sẻ cho nhau dùm thực phẩm, một hộp nước, từng viên đạn, họ dùng nón sắt múc cát làm một chỗ trống nho nhỏ để chiến đấu cùng nằm ngủ qua đêm.

Trăng mười ba toả ánh sáng trên bãi cát biển, gió rít mạnh hòa lẫn âm thanh sóng vỗ vào bờ. Anh em vẫn thao thức, phân chia nhiệm vụ gác gác, niềm ước muốn ban đầu bây giờ quá mong manh và ngoài tầm tay. Thiếu Tá Phạm Văn Tiền cho biết thứ tự xuống tầu vẫn là BCH/LĐ, TĐ4, TĐ3, TĐ5 và TĐ7 sau cùng. Nước triều đang lên cao mà tầu hải quân bất động.

Ngày 26 tháng 3

8 giờ sáng một chiếc LCU ủi thẳng vào, ưu tiên bốc tử sĩ thương binh, BCH/LĐ, TĐ2/PB, Viễn Thám, nhưng vì không thể kiểm soát được dân chúng cùng lính các đơn vị bộ binh ủa lên, trong lúc đó địch bắn dữ dội nơi phòng tuyến cùng pháo kích vào bãi bốc nên chiếc LCU vội vã đóng bửng quay ra, một số TĐ2/PB và Viễn Thám rơi rớt lại, một hỏa tiễn tầm nhiệt đuổi theo và nổ vào phần sau chiếc tàu. Dân chúng cùng lính chạy tránh pháo kích gây xáo trộn trong khu vực phía sau TĐ5, Thiếu Tá Phạm Văn Tiền cùng cận vệ súng cầm tay, gom tất cả lại một chỗ, ông trấn an mọi người nên giữ trật tự, tuần tự sẽ được bốc đi hết.

Khoảng 4 giờ sau, một chiếc LCU khác ủi vào bãi, cảnh người chen chúc hỗn loạn ủa nhau lên tàu chật cứng. Nước thủy triều bắt đầu lui dần ra, tàu mắc cạn không thể nào cựa quậy được. Một chiếc LCU nữa đâm thẳng vào cột dây rồi rồ hết ga rán kéo vẫn không nhúc nhích, chiếc đó cũng bị mắc kẹt luôn. Hỏa tiễn tầm nhiệt trúng vào tàu gây một số thương vong, trong con tuyệt vọng, súng bắn, lựu đạn nổ, tạo nên cảnh tượng kinh hoàng. Có thể vì hỏa tiễn CSBV, bãi bốc không an toàn, hay vì một lý do nào khác, mấy chiếc LCU không vào nữa. Xế chiều, một chiếc trực thăng bay dọc theo biển từ hướng đèo Hải Vân đảo một vòng rồi xuống thấp trên bãi cát, mọi người reo hò mừng rỡ, nơi khung cửa máy bàn tay đẩy xuống ba thùng gồm gạo sấy và ít đạn dược. Chiếc trực thăng hướng ra biển tăng dần cao độ rồi thẳng vào Đà Nẵng.

Sĩ Quan Hành Quân Huấn Luyện các tiểu đoàn đến họp tại BCH/TĐ7 lúc 7 giờ tối, riêng Tiểu Đoàn 3 chỉ có Đại Úy Ngô Hữu Đức Tiểu Đoàn Phó. Thiếu Tá Phạm Cang Tiểu Đoàn Trưởng TĐ7, quyền Lữ Đoàn Trưởng chỉ huy LĐ147 trình bày:

- Tôi đã liên lạc với chỉ huy lực lượng hải quân, đêm nay thủy triều lên, sẽ có tàu LCU vào bốc, thứ tự các đơn vị lên tàu cũng vẫn như cũ.

Nhìn Đại Úy Lê Tự Hào SQHQHL/TĐ2/PB ông nói tiếp:

- Số còn lại TĐ2/PB, Viễn Thám, rồi đến TĐ4, kế tiếp TĐ3, TĐ5, tôi sẽ đi sau cùng với TĐ7.

Thiếu Tá Cang cũng nhắc các đơn vị ở tại vị trí phòng thủ, bao giờ tới phiên tiểu đoàn của mình mới tuần tự nhanh chóng ra bãi để lên tàu. Kiểm soát lại đèn Pin, và dùng màu XANH chớp tắt, ám hiệu địa điểm cho tàu vào cập bến.

Thảo tường trình mọi chi tiết của buổi họp cho Thiếu Tá Phạm Văn Tiền, sau đó ông ban chỉ thị cho Thiếu Tá Ngô Thành Hữu và các đại đội trưởng. Ngoài phòng tuyến vẫn sẵn sàng chiến đấu để bảo vệ cho cuộc bốc quân.

Trăng 14 từ từ lên cao, nước biển càng lúc càng lấn sâu vào bờ, hy vọng đêm nay kế hoạch triệt thoái sẽ tốt đẹp. Hôm nay chúng tôi đang ở trong cái rọ 3 phía là địch, chỉ còn biển Đông con đường duy nhất ngoài khả năng, hoàn toàn tùy thuộc vào tinh thần tài thao lược của cấp chỉ huy binh chủng hải quân, không hiểu các vị đó có biết được nhịp thở của trên ba ngàn sinh linh đang khắc khoải mong chờ.

Bóng người đồ dài trên bãi cát, Thiếu Úy Nguyễn Đình Lương TĐ3 đến thăm Thảo, Lương cư ngụ ở Bến Tầm Ngựa đường Yên Đỗ Sài Gòn anh được bổ sung về Đại Đội 2 trong năm 1973, là một con chiên rất ngoan đạo, trong hoàn cảnh này để tâm hồn yên tĩnh, cả hai cùng nói về ngày mai tức là ngày Thứ Năm của Tuần Thánh, Chúa rửa chân cho môn đệ và trong buổi Tiệc Ly, Ngài làm nghi thức trao Bánh và Rượu tức Mình và Máu của chính Người. Đêm đó Chúa cầu nguyện và bị một môn đệ phản phúc đã dẫn quân dữ bắt vào sáng thứ Sáu. Trước khi Lương về vị trí, hai người cùng cầu mong được dự lễ Phục Sinh trong Đà Nẵng. Cả Lữ Đoàn 147 dõi mắt về hướng Đông, màn đêm đã nhạt

dần, nước biển từ từ rút ra xa. Mặt nước lằng tằng thẳng tới chân trời, không còn bóng dáng một con tàu nào nữa. Sự thất vọng khiến cơn đói và sự thiếu nước trầm trọng ập đến, mọi người vẫn tiếp tục giữ vững vị trí phòng thủ, cố gắng đợi chờ sự liên lạc và quyết định của cấp chỉ huy. Phơi mình đã ba ngày trên bãi biển, không còn lương thực, nước chỉ dùng để nhấp môi nay cũng đã cạn, đạn chỉ còn tự bảo vệ, niềm đau buồn của người lính đang chiến đấu bị bắt buộc rút lui về đây rồi bị bỏ rơi trong sự tức tối. Bản năng sinh tồn trỗi dậy khi có lệnh từ quyền LĐT tiến về phía Nam buổi chiều ngày 27 tháng 3 năm 1975. Đoàn quân ồ ạt thẳng hướng cửa Tư Hiền hơn hai mươi cây số đường dài mà địch kiểm soát mấy ngày hôm trước. Địch dàn quân chờ đợi và khai hỏa.

Tiếng lựu đạn nổ của anh em tự sát, một số chạy tạt về hướng đầm, còn lại chán nản ngồi bệt xuống bãi cát. Thảo và hai quân nhân Đại Đội 1 tiến vào căn nhà gặp toán năm người của Thiếu Tá Tiền cùng chủ nhà đang lên chiếc gọ cột trong mái che. Thảo nhìn bản đồ rồi lái gọ ngay giữa giòng xuôi về đầm Cầu Hai. Nước triều đang lên, mặt nước phẳng lặng, trong cảnh tĩnh mịch, vọng lại vài tiếng máy ghe di chuyển xa hướng Tây Bắc. Một giờ sau tiếng máy tàu rộn rã trước mũi gọ, thấp thoáng ghe xuồng chở đầy cán binh CSBV qua đầm để tăng cường lực lượng ngăn chặn Thủy Quân Lục Chiến. Thảo đánh thức mọi người để sẵn sàng đối phó, khẩu M79 của Trung Sĩ Đức, 4 khẩu M16 mở khóa an toàn, Đại Úy Ngọc giữ chắc chủ ghe tránh phản ứng bất lợi, Thảo tăng tốc độ lái ghe bọc qua phía sau, ghe có mui che kín nên thoát được sự chú ý của địch quân. Thảo dự tính lái gọ bọc vào đầm Cầu Hai để tránh bị mắc cạn, nhưng Thiếu Tá TĐT nôn nóng tới cửa Tư Hiền, Thảo phải giao bản đồ và tay lái cho Đại Úy Ngọc rồi chui vào khoan. Ưu tư mệt nhọc làm Thảo cảm thấy người lâng lâng, mí mắt trĩu nặng, chìm ngay trong giấc ngủ.

Cơn thiếp ngắn ngủi đầy khát vọng, khi bị đánh thức đã thay đổi cả cuộc đời.

Mơ ước tâm thường của người quân nhân TQLC là sống chết cho binh chủng, cho quê hương, nhưng đành bó tay trong hoàn cảnh chua xót này!

Một cuộc hành quân tấn công hay triệt thoái, căn bản và quan trọng là Lệnh Hành Quân, điều này luôn luôn được nhấn mạnh trong các bài học chiến thuật từ cấp trung đội. Trong cuộc hành quân triệt thoái khỏi Huế của Lữ Đoàn 147 TQLC bằng đường biển, vị Sĩ Quan Cao Cấp của Hải Quân phải là người trách nhiệm chỉ huy tổng quát. Có Lệnh Hành Quân không? Và nếu có, lệnh này đầy đủ, rõ ràng và chi tiết không? Nhìn cả một lữ đoàn gồm hai ngàn rưỡi quân nhân đứng sấp hàng chờ đợi trên bãi biển, chứng tỏ đơn vị bộ binh không biết kế hoạch từ hải quân là giờ nào sẽ có tàu vào bốc, trọng tải của tàu, đơn vị bộ binh tổ chức phòng thủ qui mô và phân chia thứ tự, đến giờ hẹn từng toán xuống tàu.

Một điều căn bản bất kỳ tình huống nào trong vùng hành quân, đơn vị bộ binh phải tổ chức phòng thủ bảo vệ cho chính mình và giữ an toàn bãi bốc quân. Nhưng người chỉ huy Lữ Đoàn TQLC chỉ cho lệnh tập hợp các tiểu đoàn tại bãi biển, không màng việc phòng thủ, bảo vệ bãi bốc quân.

Trách nhiệm của vị Sĩ Quan cao cấp Hải Quân và Lữ Đoàn TQLC tại bãi biển đã không thực hiện đúng nguyên tắc chiến thuật đã đưa đến hậu quả là hầu như toàn bộ Lữ Đoàn 147 TQLC cùng một số thủy thủ đoàn chiếc tàu mắc cạn bị bắt làm tù binh. Niềm đau cho toàn thể TQLC hiện diện tại Thuận An và cho anh lính đồng bào trốn chạy CS cùng những quân nhân của các đơn vị đã nằm xuống trong tức tưởi, ghen ngào.

Một cán binh CS đeo choàng vai cái túi bằng da đựng giấy tờ bước vào phòng, anh ta dừng lại trước mặt Thiếu Tá Phạm Văn Tiền và Thảo, rồi trịnh trọng:

- Tôi, cán bộ chính trị viên Trung Đoàn 101 quân giải phóng.